

Sygn. akt I CSK 249/17

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa M. B.

przeciwko R. S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 października 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 17 listopada 2016 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 17 listopada 2016 r. powód M. B. oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłankach określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, tj. dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, ICBSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Z tej przyczyny przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie występuje zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić

się do rozwoju prawa. Dla przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej z powołaniem się na art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nie jest wystarczające jedynie wyeksponowanie zagadnienia prawnego bez jednoczesnego uzasadnienia istoty dostrzeganego zagadnienia problemowego oraz wyjaśnienia, jaki wpływ wyróżnione zagadnienie ma dla rozwoju prawa i działalności orzeczniczej sądów. Na skarżącym spoczywa bowiem obowiązek nie tylko ujęcia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania, ale również uzasadnienie dostrzeganych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) kryteriów tych nie spełnił skarżący.

Ponadto wskazać należy, że zagadnienie prawne przedstawione przez skarżącego abstrahuje od ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Apelacyjny w sprawie, którymi Sąd Najwyższy jest związany na podstawie art. 398¹³ § 2 k.p.c. Z uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] wynika bowiem, że skarżący nie udowodnił, iż dokonał świadczeń nienależnych na rzecz pozwanego (k. 11 uzasadnienia wyroku z dnia 17 listopada 2016 r.). W konsekwencji sygnalizowane przez skarżącego zagadnienie prawne sprowadzające się do oceny dopuszczalności kwalifikacji przyznanego mu uprawnienia do dysponowania rachunkiem bankowym E. B. w imieniu i na jej rzecz jako umowy darowizny w swej istocie traktować należy jako próbę, niedopuszczalnego przez art. 398³ § 3 k.p.c., kwestionowania ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd Apelacyjny w [...] w przedmiocie świadczeń spełnianych na rzecz pozwanego. Należy przy tym podkreślić, że podstawą oceny zarzutów naruszenia prawa materialnego podniesionych w skardze kasacyjnej, z którymi związane jest sformułowane w skardze kasacyjnej zagadnienie prawne, byłby stan faktyczny ustalony w sprawie, a nie stan faktyczny, który zdaniem skarżącego, powinien być ustalony. Tymczasem konstrukcja tych zarzutów opiera się na okolicznościach, które w sprawie nie zostały ustalone. Tym samym przedstawione zagadnienie prawne jest także nieprzydatne dla rozstrzygnięcia zasadności skargi kasacyjnej.

Nie zostały też przedstawione przez skarżącego wystarczające motywy pozwalające na uznanie, iż skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Podkreślić bowiem należy, że wyróżniona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zachodzi wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez

głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Tych elementów nie można przypisać przedstawionemu przez skarżącego uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej. W tym względzie wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ogranicza się jedynie do ogólnego stwierdzenia, że „wyrok Sądu Apelacyjnego w [...] uniemożliwia powodowi ewentualne zwolnienie się od odpowiedzialności na podstawie art. 299 k.s.h.” oraz, iż „zdaniem skarżącego narusza to zasady współżycia społecznego i uczciwego obrotu, gdyż pozwany przywłaszczył sobie na prywatne cele środki otrzymane od powoda w znacznej kwocie 71.700 zł”. Skarżący nie przywołał przy tym szerszej argumentacji jurydycznej, która miałaby przemawiać za zasadnością wyprowadzanych wniosków. Jednocześnie wskazać należy, że twierdzenia skarżącego przemawiające jego zdaniem za „oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej” są oderwane od przedmiotu sporu realizowanego w niniejszym postępowaniu oraz nie znajdują oparcia w ustaleniach faktycznych poczynionych przez Sąd drugiej instancji.

W sprawie nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia – z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

aw

aj